

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO 1, 4, 6, 7, 8, 9, 23 STRAIPSNIŲ, II SKYRIAUS
PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22¹ STRAIPSNIU
Į S T A T Y M A S

2001 m. gruodžio 20 d. Nr. IX-677
Vilnius

(Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 2000, Nr. [39-1093](#))

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti bei papildyti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Pagrindinės sąvokos

Šiame įstatyme:

- 1) **aplinka** – gamtoje funkcionuojanti tarpusavyje susijusių elementų (žemės paviršiaus ir gelmių, oro, vandens, dirvožemio, augalų, gyvūnų, organinių ir neorganinių medžiagų, antropogeninių komponentų) visuma bei juos vienijančios natūraliosios ir antropogeninės sistemos;
- 2) **aplinkos apsauga** – aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio bei kitokio neigiamo poveikio, atsirandančio naudojant gamtos išteklius;
- 3) **gamtos ištekliai** – gyvosios ar negyvosios gamtos elementai, kuriuos žmogus naudoja arba gali naudoti savo poreikiams;
- 4) **ekosistema** – funkcinė gyvųjų ir negyvųjų aplinkos elementų, kuriuos jungia tarpusavio ryšiai, medžiagų apykaitos bei energijos pasikeitimo procesai, sistema;
- 5) **aplinkos apsaugos normatyvas** – nustatyta tvarka įteisinta ūkinės ar kitos veiklos poveikio aplinkai leistinumo skaitmeninė ar loginė išraiška;
- 6) **aplinkos apsaugos standartas** – nustatyta tvarka parengtas ir patvirtintas normatyvinis dokumentas, kuriame nustatomos bendro ir daugkartinio naudojimo aplinkos apsaugos taisyklės, bendrieji principai ar charakteristikos;
- 7) **gamtos išteklių limitavimas** – gamtos išteklių naudojimo normų nustatymas atsižvelgiant į turimus duomenis apie gamtos išteklių kiekį, jų atsinaujinimą ir išsaugojimą ateičiai;
- 8) **kenksmingas poveikis aplinkai** – ekosistemos ar jos elementų natūralių funkcijų susilpnėjimas arba netekimas;
- 9) **aplinkos stebėseną (monitoringą)** – sistemingas aplinkos bei jos elementų būklės ir kitimo stebėjimas, antropogeninio poveikio įvertinimas ir prognozė;
- 10) **poveikio aplinkai vertinimas** – planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir įvertinimo procesas;
- 11) **informacija apie aplinką** – bet kokia rašytinė, vaizdo, garso, elektroninė ar kitokia materialia forma saugoma informacija apie: aplinkos elementų būklę, kraštovaizdį ir biologinę įvairovę (įskaitant genetiškai modifikuotus organizmus) bei jų tarpusavio sąveiką; veiksnius, tokius kaip: medžiagos, energija, triukšmas ir radiacija, bei veiklą arba priemones (įskaitant administracines priemones, susitarimus aplinkosaugos srityje, politiką, įstatymų leidybą, planus ir programas, turinčius arba galinčius turėti poveikio aplinkos elementams, kraštovaizdžio ar biologinei įvairovei, taip pat išlaidų ir rezultatų bei kitą ekonominę analizę ir prielaidas, susijusias su priimamais sprendimais aplinkosaugos srityje); žmonių sveikatos ir saugos būklę, gyvenimo sąlygas, kultūros objektų ir statinių būklę tais atvejais, kai tam turi arba gali turėti įtakos aplinkos elementai, kraštovaizdžio ar biologinė įvairovė arba per šiuos elementus šiame punkte išvardyti veiksniai, veikla arba priemonės;
- 12) **ūkinė veikla** – ūkinė ir kitokia veikla, kuri turi įtakos aplinkai;
- 13) **pavojingos medžiagos** – nuodingosios, kenksmingos, degiosios, sprogstamosios, koroziją sukeliančios ir kitos medžiagos, galinčios pakenkti žmogui ir aplinkoje vykstantiems gamtos procesams;

14) **teršalų emisija** – teršiančios medžiagos išmetimas į aplinką;

15) **genetiškai modifikuotas organizmas** – organizmas (išskyrus žmogų), kurio genetinė medžiaga yra taip pakeista ir įgijusi tokių savybių, kurios negalėtų atsirasti organizmui dauginantis natūraliu būdu.“

2 straipsnis. 4 straipsnio 4 dalies pakeitimas

4 straipsnio 4 dalyje vietoj žodžių „savalaikė ekologinė informacija“ įrašyti žodžius „laiku sukaupta informacija apie aplinką“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„Aplinkos apsauga grindžiama visapusiška, teisinga ir laiku sukaupta informacija apie aplinką.“

3 straipsnis. 6 straipsnio 5 dalies 6, 7, 9, 16 punktų bei 7 dalies 7 punkto pakeitimas ir papildymas

1. 6 straipsnio 5 dalies 6 punkte išbraukti žodžius „valstybinių rezervatų, draustinių, valstybinių parkų, gamtos paminklų, kitų gamtinio pobūdžio“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„6) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei saugomų teritorijų steigimo projektus;“.

2. 6 straipsnio 5 dalies 7 punkte po žodžio „rezervatų“ įrašyti žodžius „nacionalinių ir regioninių parkų“, po žodžio „išvežimo“ įrašyti žodžius „tranzito, tarptautinės prekybos retomis ir nykstančiomis augalų ir gyvūnų rūšimis“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„7) reglamentuoja ir kontroliuoja veiklą saugomose teritorijose, organizuoja valstybinių rezervatų, nacionalinių ir regioninių parkų valdymą, sudaro ir tikslina Raudonąją knygą, organizuoja ir atlieka darbus, susijusius su retų bei nykstančių augalų, grybų ir gyvūnų išsaugojimu bei gausinimu, reglamentuoja augalų, gyvūnų medžioklės ir žūklės trofėjų įvežimo, išvežimo, tranzito, tarptautinės prekybos retomis ir nykstančiomis augalų ir gyvūnų rūšimis, taip pat gyvūnų laikymo nelaisvėje tvarką;“.

3. 6 straipsnio 5 dalies 9 punkte po žodžių „radioaktyviųjų medžiagų“ įrašyti žodžius „genetiškai modifikuotų organizmų“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„9) nustato pavojingų cheminių medžiagų ir pavojingų atliekų, radioaktyviųjų medžiagų, genetiškai modifikuotų organizmų bei potencialių biologinės taršos šaltinių gamybos ir įvežimo, tranzito, išvežimo, naudojimo, saugojimo, laidojimo, nukenksminimo, utilizavimo ir apskaitos tvarką bei radiacinio saugumo normatyvus;“.

4. Pakeisti 6 straipsnio 5 dalies 16 punktą ir jį išdėstyti taip:

„16) rengia ataskaitas apie aplinkos būklę Lietuvos Respublikoje, koordinuoja ir pagal savo kompetenciją organizuoja visuomenės aplinkosauginį švietimą bei informavimą, rūpinasi aplinkos apsaugos specialistų kvalifikacijos tobulinimu;“.

5. Papildyti 6 straipsnio 7 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) tvarko miestų ir kaimų gyvenamųjų vietovių želdynus, rengia ir tvirtina želdinių apsaugos taisykles, skelbia saugotinais vertingus dendrologiniu, ekologiniu, estetiniu, kultūriniu bei kraštovaizdžio formavimo požiūriu medžius ir krūmus, augančius valstybinėje ne miškų ūkio paskirties žemėje ir privačioje žemėje. Vyriausybės įgaliota institucija nustato kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams.“

4 straipsnis. II skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti II skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„II SKYRIUS. LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ, KITŲ JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS“.

5 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. **Piliečių, visuomeninių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teisės**
Piliečiai, visuomeninės organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys turi teisę:

- 1) nustatyta tvarka gauti informaciją apie aplinką;
- 2) nustatyta tvarka dalyvauti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese;
- 3) reikalauti, kad būtų nutrauktas kenksmingas ūkinės veiklos objektų poveikis aplinkai;
- 4) įstatymų nustatyta tvarka teikti motyvuotus pasiūlymus dėl poveikio aplinkai vertinimo privalomumo;
- 5) atlikti visuomeninį poveikio aplinkai vertinimą;
- 6) organizuoti ir dalyvauti vykdant visuomeninę aplinkos apsaugos kontrolę;
- 7) reikalauti, kad valstybės valdžios ir valdymo institucijos organizuotų aplinkosauginį švietimą ir mokymą, nevaržomai skleisti aplinkos apsaugos idėjas;
- 8) Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka paduoti skundą (prašymą) reikalaudami nubausti asmenis, kaltus dėl kenksmingo poveikio aplinkai, ir pareigūnus, kurių priimti sprendimai ar veiksmai (neveikimas) pažeidė piliečių, visuomeninių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teises ar įstatymų saugomus interesus;
- 9) lankytis gamtinėse teritorijose, išskyrus tas, kurių lankymas draudžiamas ar ribojamas nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 8 straipsnio pavadinimo, 2, 8 ir 9 punktų pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:
„8 straipsnis. Valstybės valdžios, valdymo ir kontrolės institucijų pareigos užtikrinant piliečių, visuomeninių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teises“.
2. 8 straipsnio 2 punkte išbraukti žodį „ir“, po žodžio „organizacijų“ įrašyti žodžius „kitų juridinių ir fizinių asmenų“ ir šį punktą išdėstyti taip:
 „2) tenkinti arba motyvuotai atmesti piliečių, visuomeninių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų pasiūlymus aplinkos apsaugos klausimais;“.
3. Pakeisti bei papildyti 8 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip:
 „8) organizuoti aplinkosauginį švietimą ir mokymą, nustatyta tvarka teikti informaciją apie aplinką;“.
4. 8 straipsnio 9 punkte po žodžio „organizacijas“ įrašyti žodžius „kitus juridinius ir fizinius asmenis“, vietoj žodžių „saugant aplinką“ įrašyti žodžius „priimant ir įgyvendinant sprendimus aplinkos apsaugos srityje“ ir šį punktą išdėstyti taip:
 „9) skatinti piliečius, visuomenines organizacijas, kitus juridinius ir fizinius asmenis dalyvauti priimant ir įgyvendinant sprendimus aplinkos apsaugos srityje.“

7 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Piliečių, visuomeninių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų pareigos

Piliečiai, visuomeninės organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys privalo saugoti aplinką, tausoti gamtos išteklius ir nepažeisti kitų gamtos išteklių naudotojų teisių bei interesų.“

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 22¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 22¹ straipsniu:

„22¹ straipsnis. Genetiškai modifikuoti organizmai ir genetiškai modifikuoti produktai

Veiklą, susijusią su genetiškai modifikuotais organizmais ir genetiškai modifikuotais produktais, jų naudojimo valstybinį valdymą reglamentuoja, taip pat šių organizmų ir produktų naudotojų teises, pareigas ir atsakomybę nustato Genetiškai modifikuotų organizmų įstatymas.“

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Atliekų tvarkymas

Asmenys privalo laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytų atliekų tvarkymo reikalavimų. Atliekų tvarkymo išlaidas apmoka teršėjas.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS
